

Europamotieven op stadspostzegels

Een mooi voorbeeld van het verzamelen van een thema wordt in dit artikel beschreven door Ab Merkk. Het werd eerder gepubliceerd in 'Grenzenloos', Lente 2006.*

In 2004 verschenen er bij verschillende stadspostdiensten zegels met afbeeldingen die overeenkomen met de vroegere Europazegels. Afbeeldingen vooral van die uit de eerste jaren van

motief 1956

deze zegels, toen uitgegeven door de posterijen van de landen van de Europese Kolen en Staal Gemeenschap. Maar ook afbeeldingen van latere zegels, uitge-

---

* 'Grenzenloos' is het blad van de Ned. Ver. voor Verenigde Naties en Verenigd Europa Filatelie. Ab Merkk was jarenlang eindredacteur van het blad.

1958 motief

geven door de CEPT-landen[†].

Stadspostdiensten bestaan in Nederland al sinds het begin van wat in Groot-Brittannië wordt verstaan onder lokaalpost. In het begin was het aantal plaatsen waar zo'n stadspostdienst werkzaam was groter dan nu het geval is. Maar nog steeds zijn er een aantal gemeenten waar poststukken, mits volgens wettelijk toegestane regels, door zo'n plaatselijke dienst worden bezorgd.

Deze diensten geven daarvoor zegels uit die niet alleen voor plaatselijke verzorging worden gebruikt. Ook voor verzamelaars zijn ze beschikbaar. Er bestaat in Nederland een speciale vere-

---

[†] De 'Conferentie van Europese administraties van Posterijen en Telecommunicatie', opgericht op 26 juni 1959.

niging van en voor verzamelaars hiervan: Studiegroep Particuliere Postbezorging.[‡]

Een aantal van de in 2004 verschenen stadzegels willen we hier als voorbeeld nemen:

Alkmaar: 30ct: afb. Europa: 1956

Den Helder: 30ct: afb. Europa: 1958

id: 50ct: 1971; id: 80ct: 1968;

id: 100ct: 1959;

Nijmegen: 30ct: afb. Europa: 1962;

id: 50ct: 1967; id: 80ct: 1969;

id: 100: 1965;

Lelystad: 30ct: afb. Europa: 1966;

id: 80ct: 1960; id: 100ct: 1956;

Beverwijk: 32ct: afb. Europa: 1972;

Venlo: 30ct: afb. Europa: 1964

motief 1957, Lelystad

Allereerst valt op dat niet alle plaatsen voor de meest voorkomende waarden afbeeldingen uit

motief 1971

het zelfde Europajaar gebruiken. De keuze lijkt dus volkomen willekeurig.

Ook zijn niet alle overgenomen afbeeldingen exact overgenomen, maar soms aangepast. Alkmaar met de afbeelding uit 1956 lijkt nog het meest identiek. Dat kunnen we ook zeggen van de 30ct zegel van Den Helder met de afbeelding uit 1958 (beiden: illustr. vorige pagina).

De zegel van 100ct van Lelystad (afb. links) is evenwel een omgekeerde kopie van de Nederlandse zegel uit 1957. De kleine cirkelfiguur en het daarnaast gelegen vierkantje, zijn hier onderaan geplaatst.

Kijken we naar de 50ct zegel van Den Helder met de afbeelding van 1971 (afb. boven), dan zien we dat op de oorspronkelijke zegel de ketting (als symbool van samenwerking) horizontaal is afgebeeld. Op de stadpostzegel is deze nu verticaal. Hierdoor komt de naam Europa weer horizontaal bovenaan in beeld. Zo'n ommekeer van verticaal naar

[‡] Inform.: tel. 055-3552042

motief 1965, Nijmegen

horizontaal is ook te vinden op de 100ct zegel van Nijmegen (illustr. boven).

De naam stadpost komen we wel op alle zegels tegen, maar de plaatsnaam ontbreekt soms. Hiervoor staat dan het postcodenummer van de stad vermeld. Dat wordt dus even zoeken. Even een helpende hand: Den Helder heeft postcode 1784, Venlo 5914.

postcodes 1784 en 5914

Als we een aantal jaren terug kijken blijkt dat de stadpostdiensten van Amsterdam, Zaandam en Hoofddorp in 1991/92 ook gebruik hebben gemaakt van een afbeelding van Europazegels. N.I.

van de lustrumzegel ter gelegenheid van 35 jaar CEPT zegels. Deze stadpostzegels zijn zowel getand als ongetand in omloop gekomen.

Iedere stadpostdienst is zelfstandig en kan dus ook eigen ontwerpen kiezen. Zo vertelde de eigenaar van de dienst in Beverwijk mij dat soms zijn kleinzoon voor een ontwerp zorgt.

Beverwijk

Dat toch, zoals in 2004, tot een – zij het gevarieerde – 'Europa' uitgifte is gekomen danken we aan een uitgebrachte offerte. Een onderneming, in dit geval de firma Nihot, maakte een offerte waarvan een aantal stadpostdiensten gebruik maakten. Een tijd lang schijnt er een soort samenwerkingsverband tussen deze firma en de diensten te hebben bestaan. Begin 2005 lijkt daar een einde aan gekomen.

– Ab Merkkx

Nog een paar aardige aanvullingen op het artikel

Friese Regiozegel uit 2004

De Regiopost in Noord Oost Friesland heeft een speciale zegel uitgegeven ter gelegenheid van het feit dat de Friese taal in 2004 als officiële taal in de Europese Unie is erkend.

Fraiske Raid

Op 9 februari 2006 heeft de Duitse Bundespost een zegel uitgegeven in de waarde van €0,90 ter gelegenheid van de 50 jaar geleden op 18 februari 1956 in Leer opgerichte Friesenrat. Deze raad zorgt ervoor dat de band tussen de 3 Frieslanden – Noord Friesland (Sleswijk-Holstein),

Oost Friesland (Nedersaksen) en West Friesland (Nederland) – in stand wordt gehouden. Vooral met betrekking tot het instandhouden van de Friese taal en cultuur.

50 jaar Europa zegels

Na eerdere mislukte pogingen, was het in 1956 dat de eerste gezamenlijke uitgite tot stand kwam van zgn. Europazegels. Toen alleen nog bij de zes landen die aangesloten waren bij de voorganger van de EU, de EGKS (Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal). Vanaf 1960 worden de zegels geïntieerd door het CEPT. En in 1993 kwam de uitgite onder verantwoorde-lijkheid van het PostEurop.

Dit jaar is het herdenkingsjaar van het begin van de emissies. Heel veel landen geven hiervoor zegels uit. Hier het blokje van Estland van 4 januari 2006.